

5. Draft Concept of Education Development of Ukraine for the period 2015-2025: MES from the letter. 2014 / Mont-A. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/> (access date: 20.04.2022)

УДК 330

Тимкован В. І., аспірантка

Київський національний університет технологій та дизайну

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС

Аграрна сфера економіки України з часів незалежності завжди займала важливе місце у формуванні ВВП та розвитку національного господарства. За останні 5 років саме аграрна сфера була однією з основних ВВП-формуючих ланок національної економіки. У Державній програмі стимулювання економіки Кабінету Міністрів України даний сектор вважається критично важливим для забезпечення продовольчої безпеки держави [1]. Також зазначається ряд природних факторів, які обумовили зростання ваги аграрного сектору не лише в економіці України, зробивши аграрну сферу важливим гравцем на світових ринках. Це відображається, насамперед, у тому, що Україна – є одним з основних постачальників зерна в Європі.

Сьогодні національна економіка загалом переживає нелегкий час через повномасштабне вторгнення Росії на територію України. Вже зараз прем'єр-міністр України Денис Шмигаль повідомляє, що збитки України через військову агресію з врахуванням майбутніх втрат можуть перевищити 1 трлн доларів США [2]. У даному можливому сценарії подій варто вже зараз приймати важливі рішення для запобігання негативних наслідків. Першими

кроками зі сторони держави було зменшення податкового навантаження на підприємства, закупівля у вітчизняних виробників важливих соціальних продуктів, програма «Доступні кредити 5-7-9%», що передбачає надання пільгових кредитів аграріям для проведення комплексу весняно-польових робіт у 2022 році. Дані кроки мають покращити економічну ситуацію.

На нашу думку, наступним кроком має бути побудова плану становлення національної економіки у повоєнний час. Перш за все, слід проаналізувати досвід інших країн. Досвід Німеччини після Другої Світової війни є досить цікавим та повчальним. Першим планом був План Моргентау, що передбачав принципову структурну перебудову економіки – перетворити Німеччину з індустріальної країни на аграрну. Даний план був хибним та скасований і замінений на план Маршалла, що вкрай відрізнявся від попереднього плану. Згідно плану Маршала відбувалося відродження індустріальної економіки Німеччини, що відобразилося на таких галузях, як машинобудування, приладобудування, електроенергетика. Вже у 1950 році порівняно з 1936 роком виробництво автомобілів збільшилося на 60%, електроенергії – на 61,6% [3]. Саме тому, на нашу думку, не слід переорієнтовувати економіку на інший сектор економіки України.

Варто проаналізувати становлення Ізраїлю у післявоєнний час. Країна знаходилася у важному стані, де основні витрати належали армії (близько 40% від загальних витрат). Одночасно, сільське господарство забезпечувало лише приблизно 50% потреб населення. Важливими кроками в процесі відродження економіки були лібералізація економіки, відмова від емісії грошей на покриття витрат, державне регулювання цін. Головними секторами економіки, в які вкладалися кошти держави були аграрний сектор, легка промисловість та військова сфера. Таким чином, у середині 60-х років Ізраїль практично досяг нульового безробіття, споживання на душу населення зросло на 221%, зростання економіки було на рівні 10%. І головне – країна стала лідером

воєнної промисловості та залучила інвестиції, що допомогло закласти основи промисловості.

Підбиваючи підсумки, досвід двох абсолютно різних держав свідчить про те, що не слід радикально змінювати напрями розвитку національної економіки. Навпаки, у випадку України варто розвивати аграрну сферу як основну для забезпечення продовольчої безпеки країни та продовжувати фінансувати військову сферу, забезпечуючи військово-промисловий комплекс. Однак, можливою перепорою для відбудови національної економіки може бути високий рівень корупції, про що варто думати вже зараз і вживати відповідні дії для унеможливлення даного процесу у майбутньому.

Література

1. Постанова КМУ Про затвердження Державної програми стимулювання економіки № 534 від 27 травня 2020 рік. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/534-2020-%D0%BF#Text>
2. Збитки України через російське вторгнення перевищили трильйон доларів. Режим доступу: https://zaxid.net/zbitki_ukrayini_cherez_rosiyske_vtorgnennya_perevishhuyut_trilyon_dolariv_n1539755
3. Економіка Німеччини після Другої світової війни. Режим доступу: https://studme.com.ua/16300115/politekonomiya/ekonomika_germanii_posle_vtoroy_mirovoy_voyny.htm